

C167 – BIN14

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

7 maart 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, BESTUURSZAKEN,
INSTITUTIONELE EN BESTUURLIJKE HERVORMING
EN DECREETSEVALUATIE

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de toepassing van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur	1
Vraag om uitleg van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het aangekondigde formulierenproject	4
Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het aanwervingsbeleid bij de Vlaamse overheid ten aanzien van allochtonen	7

Waarnemend voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de toepassing van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mevrouw de voorzitter, ik had mijn vraag gesteld aan minister Bourgeois. Blijkbaar valt het onderwerp echter onder de bevoegdheid van minister-president Leterme.

Mijnheer de minister-president, op 26 maart 2004 kwam een nieuwe regelgeving aangaande de openbaarheid van bestuur tot stand. Het doel was om alle instellingen die onder de Vlaamse bevoegdheid vallen onder het toepassingsgebied van één enkel openbaarheidsdecreet te brengen. Dat was en blijft een uiterst positieve zaak. Daardoor werd er voor iedereen meer duidelijkheid gecreëerd. De burger – de klant van de overheid – kent zo beter zijn rechten en plichten. Het is dan ook de taak van de overheid om het decreet zo goed en zo ruim mogelijk te interpreteren.

In de praktijk blijkt er echter wel wat onduidelijkheid te bestaan. De diensten zelf geven toe dat er nog geen uitvoeringsbesluiten zouden zijn genomen. Ik kan ook een concreet geval aanhalen. Ik vroeg zelf om een milieudossier in te zien. De dienst maakte er mij attent op dat het om een zeer lijvig document ging, dat het zeer veel zou kosten om alles te fotokopiëren en dat er nog geen besluit was genomen welk bedrag er zou moeten worden aangerekend. Er werd nog aan toegevoegd dat ik me persoonlijk bij het kantoor moest aanmelden, dat ik vooraf een afspraak moest maken en dat er iemand van de dienst bij moest zijn om me uitleg te geven over het zeer moeilijke en lijvige dossier. Mijnheer de minister-president, dit voorbeeld toont aan dat het niet altijd evident is om een dossier in te kijken. Ik kan me voorstellen dat een burger soms afhaakt. Het is toch niet de bedoeling dat hij die stap niet zet!

In artikel 7 van het decreet staat dat de personeelsleden van instanties verplicht zijn om iedereen inzage in de documenten te geven en dat ze de burger behulpzaam moeten zijn om de documenten terug te vinden. Ze moeten ook en vooral de burger melden waar ze de gevraagde documenten kunnen terugvinden.

Een andere discussie gaat over de vorm. In mijn geval vroeg ik een fotokopie. Men antwoordde me daarop dat dit te duur was. Men stelde me voor het dossier te komen inkijken. Het doorsturen via elektronische weg bleek niet mogelijk te zijn. In dat verband verwijs ik naar artikel 20, paragraaf 1, dat gaat over de vorm. Het document moet niet alleen 'redelijkerwijs' ter beschikking worden gesteld van de aanvrager. Vraag is trouwens wat wordt bedoeld met 'redelijkerwijs'. In hetzelfde artikel wordt ook gesproken over het recht van inzage, al of niet ter plaatse.

Mijnheer de minister-president, wat dient te worden begrepen onder de bepaling die stelt dat men een bestuursdocument onder redelijke omstandigheden moet kunnen inkijken? Bestaan daarover richtlijnen? Ik verwijs naar de brief die ik van de Vlaamse administratie heb ontvangen. Welke maatregelen hebt u genomen om erover te waken dat de drempel voor de aanvrager om de betrokken informatie te bekomen zo laag mogelijk is? Heeft de regering onder meer al bepaald wat een redelijke kostprijs is als er fotokopieën ter beschikking worden gesteld? Wordt het inkijken van de gevraagde informatie bij de betrokken instantie op enige manier aangemoedigd in plaats van het bezorgen van gefotokopieerde of elektronische versies? Zijn er ook weigeringen van verzoeken tot inzage van documenten? Indien ja, hebt u dan enig idee hoeveel dat er zijn?

De voorzitter: De heer Brouns heeft het woord.

De heer Hubert Brouns: Mevrouw de voorzitter, mevrouw Schauvliege heeft een aantal zeer pertinente vragen gesteld. Ook ik zou willen weten of er besturen zijn die zich afschermen of zeggen dat ze bepaalde documenten niet ter beschikking mogen stellen omdat het om beleidsvoorbereidende teksten gaat of omdat de privacy in het gedrang zou kunnen komen.

Uit persoonlijke ervaring kan ik zeggen dat er in mijn gemeentebestuur weinig moeilijkheden zijn. Meestal kunnen de mensen de informatie die ze vragen ook inzien of krijgen ze een fotokopie. Natuurlijk moet er vaak een afweging worden gemaakt in welke mate bepaalde dossiers of gegevens uit dossiers de privacy kunnen schenden. Dat geldt zeker als het gaat over vergunningsaanvragen en over openbare onderzoeken, waarbij klachten of opmerkingen kunnen worden ingediend. Soms moet men voorzichtig zijn om geen hetze te veroorzaken. Toch heb ik het aanvoelen dat in het algemeen de besturen veel opener staan om de burger te informeren dan een paar jaar geleden.

De voorzitter: Minister-president Letermé heeft het woord.

Minister-president Yves Letermé: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, het decreet stelt inderdaad dat, als iemand in het kader van de openbaarheid van bestuur de inzage vraagt van een of meer bestuursdocumenten, de instantie die verantwoordelijk is voor het beheer van die documenten, ervoor moet zorgen dat de aanvrager die documenten onder redelijke omstandigheden moet kunnen inkijken. De notie van 'redelijke omstandigheden' werd niet verder uitgewerkt in de omzendbrief 2004/26 betreffende de openbaarheid van bestuur, daar we van oordeel waren dat deze bepaling geen verdere uitleg of richtlijn behoefde. Het lijkt ons vanzelfsprekend dat, als een instantie beslist om inzage in bestuursdocumenten toe te staan, die beslissing ook effectief en op een redelijke manier moet worden uitgevoerd. Dit zal inhouden dat de instantie, in gezamenlijk overleg met de aanvrager, de plaats, de datum en het tijdstip van de inzage zal vastleggen. Met redelijkheid wordt bijvoorbeeld bedoeld dat het niet kan dat de inzage zou worden beperkt tot de werkuren, zodat de aanvrager verplicht zou zijn vrij te nemen, of dat hij maar tien minuten de tijd krijgt om een dossier van honderd bladzijden in te kijken. Dat zouden onredelijke omstandigheden zijn.

Er is trouwens een beroepsinstantie ingesteld en samengesteld, waarbij de aanvrager, indien er sprake is van een weigering, of over de voorwaarden en omstandigheden volgens welke het inzagerecht kan worden uitgeoefend in beroep kan gaan tegen die beslissing. Hij kan daarbij onder meer verwijzen naar een onwillige uitvoering van de beslissing tot inzage, conform artikel 22 van het openbaarheidsdecreet.

Men kan niet om de vaststelling heen dat de decreetgever de drempel voor de aanvrager om bepaalde

bestuursdocumenten in te kijken bewust zeer laag heeft gehouden. Artikel 17 van het openbaarheidsdecreet bepaalt dat de aanvrager zijn verzoek kan indienen via de meest uiteenlopende middelen. Hij kan dat doen per brief, per fax, per e-mail of hij kan zijn verzoek persoonlijk overhandigen. Enkel op mondelinge of telefonische verzoeken wordt niet ingegaan, zo wordt gepreciseerd in de omzendbrief 2004/26.

Dit alles wordt dan nog versterkt door het feit dat, in overeenstemming met artikel 7 van dit decreet, de instantie die inzage moet verlenen een bijstandsverplichting heeft. Deze verplichting om behulpzaam te zijn houdt onder meer in dat de aanvrager een antwoord wordt gegeven op de vraag of een bepaald bestuursdocument wel degelijk bestaat of op de vraag waar een bepaald document zich bevindt, als de aanvrager het zelf niet heeft gevonden. De instantie moet dus behulpzaam zijn ten aanzien van de aanvrager. Ook hier kan men in beroep gaan tegen een weigering of een onwilligheid om de verplichting tot het verlenen van inzagerecht uit te voeren.

Wat het bepalen van een retributie betreft voor het bekomen van afschriften van bestuursdocumenten, is het zo dat elke instantie voor zichzelf kan beslissen of er al dan niet een vergoeding wordt gevraagd voor het verkrijgen van afschriften, en vrij is om de kostprijs ervan te bepalen, hoewel er daar ook sprake moet zijn van redelijkheid. De Raad van State heeft in dit verband in het verleden al uitdrukkelijk gesteld dat zelfs het aanrekenen van een marginaal deel van de personeelskosten, boven op de materiële kosten van het verschaffen van een kopie of informatie via een andere drager, niet mogelijk is. Er mag enkel rekening worden gehouden met de kostprijs van het papier en de afschrijving van de kopieermachine.

De Vlaamse Regering is bevoegd om die eventuele retributie vast te leggen voor het verlenen van afschriften van bestuursdocumenten door het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse wetenschappelijk instellingen. Tot op heden heeft de Vlaamse Regering geen retributie vastgelegd, zodat het ter beschikking stellen van afschriften en kopieën volkomen gratis is. Dat wijst er eens te meer op dat het inzagerecht en de bijstandsverplichting heel laagdrempelig zijn gehouden, ten voordele van de openbaarheid van bestuur en de aanvrager. Tot nu toe zijn ons terzake geen misbruiken bekend. We zijn niet meteen van plan op te treden en een retributie vast te leggen. Mocht daartoe een aanleiding bestaan de komende maanden en jaren, wegens bepaalde gedra-

gingen, zullen we dat doen, maar momenteel hebben we geen plannen in die richting.

Dan kom ik tot de derde vraag. Het openbaarheidsdecreet voorziet in drie concrete vormen van openbaarmaking: het recht op inzage, het recht op een afschrift en het recht op uitleg bij een document. Deze drie concrete wijzen waarop dit grondwettelijk recht, zoals gegarandeerd door artikel 32 van de Grondwet, kan worden uitgeoefend, zijn evenwaardig. De keuze tussen de drie vormen berust bij de aanvrager. Hij geeft aan op welke wijze hij gebruik wenst te maken van zijn recht op openbaarheid. De Vlaamse Regering is dus absoluut niet bij machte om de inzage in documenten te gaan aanmoedigen ten nadele van het verlenen van afschriften in welke vorm dan ook. Mevrouw Schauvliege, u verwees naar een concreet geval. Indien de aanvrager een afschrift van een document vraagt, dan gaat een instantie in de fout door enkel de inzage in dit document toe te staan. Dat blijkt trouwens ook al uit de jurisprudentie van de al vernoemde beroepsinstantie. Dit is dus zo, tenzij de auteurswetgeving in het geding komt. Dat zal dan de grond zijn die men moet aanhalen om de negatieve beslissing te motiveren. Daartegen kan dus in beroep worden gegaan bij de beroepsinstantie.

Deze beroepsinstantie moet een jaarverslag opmaken en voorleggen aan de Vlaamse Regering. Op 9 december 2005 werd het verslag voor de periode van 1 juli 2004 tot 30 juni 2005 voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Het kan elektronisch worden geraadpleegd op de website www.vlaanderen.be/openbaarheid. In dit jaarverslag zult u statistische gegevens terugvinden met betrekking tot de geregistreerde openbaarheidsverzoeken die in de verscheidene bestuursinstanties werden verwerkt, net als het aantal gevallen waarin beroep werd aangetekend. Uit de tabel die als bijlage werd gevoegd bij het jaarverslag, kan worden opgemaakt dat iets meer dan 3 percent van alle geregistreerde verzoeken inzake openbaarheid van bestuur wordt geweigerd. De redenen van een weigering werden niet nagegaan in de bevraging. Het gaat toch wel over een zeer laag percentage, wat de stelling van de heer Brouns dat de verscheidene instanties in de praktijk vrij gemakkelijk openbaarheid in gevraagde bestuursdocumenten toestaan, kracht bijzet.

Voor de volledigheid wil ik erop wijzen dat in de andere tabel die werd gevoegd bij het jaarverslag, een overzicht wordt gegeven van de ingediende beroepschriften bij de beroepsinstantie en dat daarbij wel

de redenen worden gegeven voor het al dan niet onvankelijk of geground verklaren van een beroep. De jurisprudentie van de beroepsinstantie staat daar dus wel mooi geschematiseerd.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw antwoord. In mijn inleiding heb ik inderdaad verwezen naar een concreet geval. Ik ben blij dat uw antwoord duidelijkheid heeft geschapen in die situatie. Naar aanleiding van de afbakening van het grootstedelijk gebied Gent werd verwezen naar een veiligheidsstudie. Uw collega, minister Peeters, heeft eveneens verwezen naar die studie in zijn antwoord op vragen. Ik heb die studie opgevraagd bij de diensten. Ik heb daarop een brief gekregen, die ik u zal bezorgen. Dat lijkt me nuttig. In de brief wordt uitdrukkelijk gesteld dat, daar de Vlaamse Regering geen retributiereglement heeft goedgekeurd, de diensten geen fotokopieën konden geven daar dit te veel zou kosten indien de diensten die kosten zelf zouden moeten dragen. Ik ben blij nu van u te vernemen dat het feit dat er geen reglement is goedgekeurd, betekent dat de retributie gratis is en dat we wel recht hebben op een kopie van dit document. Ik ben blij dat dit is rechtgezet.

Het verheugt me ook te horen dat u de laagdrempeligheid belangrijk vindt, en dat de burgers zo veel mogelijk gebruik moeten kunnen maken van die openbaarheid van bestuur. Het is ook mijn ervaring dat lokale besturen dat ruim interpreteren en daar vrij soepel in zijn. Natuurlijk kunnen er vragen rijzen indien het gaat over concrete dossiers waarin de namen staan van mensen die klachten hebben ingediend, maar terzake bestaat er heel wat jurisprudentie. Die kan zeer nuttig zijn voor de lokale besturen.

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Het staat zowel u als niet-verkozenen uiteraard vrij zich te wenden tot de beroepsinstantie. In het geval waarover u het had, is de regering echter uiteraard graag bereid om, in het licht van uw controlerechten, mee inzage te verzekeren, voor zover er geen andere wetgeving is die dit verhindert.

Mevrouw Joke Schauvliege: Er was niet echt sprake van een weigering. Er werd me gezegd dat, daar de regering niet in een retributiereglement had voorzien,

ik geen kopie kon krijgen, maar dat ik het document binnen de kantooruren kon inkijken, na afspraak. Het recht is me niet echt ontzegd, maar ik vond het vreemd dat er werd verwezen naar de Vlaamse Regering om dit te rechtvaardigen.

Minister-president Yves Leterme: We hebben geen retributie ingevoerd, wat betekent dat het recht dat voortvloeit uit het decreet van maart 2004, dat een recht van openbare orde is, voorrang heeft. Dit recht moet kunnen worden uitgeoefend. Als blijkt dat er in de praktijk veel dure kopieën worden gevraagd, dan zullen we ons daarover buigen. Ik ken u echter als een redelijke dame, en ik denk niet dat uw eigen initiatieven aanleiding zouden geven tot onredelijkheid en maatregelen om die onredelijkheid tegen te gaan.

Mevrouw Joke Schauvliege: Misschien is het aangegeven om een omzendbrief te sturen aan de diensten om dit nogmaals te verduidelijken wat de retributie betreft.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het aangekondigde formulierenproject

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, een tijd geleden stelde ik enkele schriftelijke vragen over een nota die begin dit kalenderjaar zou worden voorgelegd voor de verdere planning van het formulierenproject, waarbij alle Vlaamse formulieren bedoeld voor de klanten van de overheid, dus voor de inwoners, deel zouden gaan uitmaken van de portaalsite www.vlaanderen.be. U stelde dat de formulierenwebsite een samenwerkingsproject zou worden tussen de Kenniscel Wetsmatiging, de Coördinatiecel Vlaams e-government en de cel Taaladvies, waarbij vooral de aandacht zou worden gevestigd op de verbetering van de toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid van concrete formulieren voor de burgers.

Mijnheer de minister, daar er tot gisteren nog steeds geen spoor was van deze formulierensite, had ik

graag van u vernomen hoe het nu staat met die nota. Werd die al voorgelegd? Wat is de inhoud ervan? Hoe ziet de verdere planning eruit? Welke problemen ervaart u met betrekking tot de implementatie van deze site? Ik begrijp niet goed welke problemen er zouden kunnen zijn. Mij lijkt het eenvoudig, maar dat is misschien schijn.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw de voorzitter, mevrouw Demeulenaere, ik dank u voor uw vraag, die me toelaat wat toelichting te geven bij de stand van zaken en te wijzen op een aantal problemen. Aanvankelijk meende ik, net als u, dat dit vrij eenvoudig zou moeten kunnen zijn. Het blijkt echter niet zo eenvoudig te zijn als ik had verwacht en men me had gezegd.

Wel is het project zoals dat er nu uitziet, ambitieuzer dan het concept van de Kenniscel Wetsmatiging. De cel had een vrij beperkt project voor ogen, waarbij slechts modelformulieren die beantwoorden aan alle criteria, on line zouden worden gebracht. De cel was begonnen de diverse reguleringsmanagers twee goede modelformulieren te vragen, die dan on line zouden worden gezet. Ik vond dat een te beperkte ambitie. Ik wou en wil op die formulierensite alle bestaande formulieren van de Vlaamse overheid laten ontsluiten voor de burgers en de bedrijven. Ik wil ze ook laten doorlichten op gebruiksvriendelijkheid en compatibiliteit met bepaalde sjablonen, voor zover er met uniforme sjablonen kan worden gewerkt.

Ik wil ze eveneens, in het kader van e-government, gebruiksvriendelijk en toepasbaar laten zijn. Ik wil ze dus ook koppelen aan het MAGDA-project, dat staat voor maximale gegevensdeling tussen de administraties. Zoals u weet, is de infrastructuur daarvan nu pas klaar, zodat die gegevens kunnen worden gedeeld. Ik vond het immers wat tegenstrijdig formulieren te publiceren waarin we mensen gegevens laten invullen, terwijl we tegelijk werken aan een systeem waarbij de overheid niet vraagt wat ze al weet. Het project is dus vertraagd door het feit dat ik eerst aan MAGDA wou werken.

Er zijn echter nog andere problemen, waarvoor ik nog niet helemaal een oplossing heb en waarover ik hoe dan ook zal moeten nadenken met de collega's. Er zijn heel wat formulieren, maar die zijn nergens geïnventariseerd. Niemand heeft er een zicht op en weet hoeveel het er zijn. Een groot knelpunt is dat

een aantal formulieren rechtstreeks voortvloeien uit de regelgeving zelf. Ze zijn opgenomen in Vlaamse regels, decreten en besluiten, of er als bijlage aan toegevoegd. Ze zijn dus niet zelfstandig opgesteld door de administratie. Dat maakt de zaken moeilijk. Als de decreetgever heeft bepaald welke gegevens nodig zijn, dan is het moeilijk om daar administratief aan te sleutelen. Dan moeten er andere oplossingen worden gevonden. Een voorbeeld is het Vlarem, dat zelf bepaalde formulieren oplegt en voorschrijft wat daarin moet staan. Wanneer het gaat over formulieren die voortvloeien uit de administratieve praktijk, zijn de zaken eenvoudiger.

Ik moet dus meer doen dan aanvankelijk gepland door de cel. We moeten een formuliersite bouwen. Die site is klaar, maar nog niet on line. We moeten al die formulieren verzamelen en doorlichten, omdat ik wil dat ze beantwoorden aan bepaalde minimale standaardnormen. Wanneer we dat centraal doen, via de cel, krijgen we echter tegenwind van de mensen van de functioneel bevoegde departementen, die ons verzoeken niet te sleutelen aan hun departement. We moeten dat dan opnieuw bekijken. Ten slotte moeten we de formulieren herwerken tot e-formulieren. Het is dus niet zo dat we gewoon de bestaande formulieren op het internet gooien. Deze formulieren moeten afgestemd zijn op de principes van toegankelijkheid, vraaggestuurdheid, maximaal hergebruik, eenmalige gegevensinzameling, geïntegreerdheid en gestroomlijndheid. Ze moeten eveneens beschermd zijn, met het oog op het recht op privacy. De laatste stap is dan dat we de kwaliteitsvolle formulieren zouden labelen als goede formulieren.

Er zijn al substantiële stappen gezet. De site is gebouwd. Momenteel staan er 250 formulieren op, maar die zijn van zeer ongelijke kwaliteit. Ik heb tot tweemaal toe voorstellen gekregen waarbij ik heb geoordeeld dat we ze nog niet on line zouden zetten, daar ik bepaalde kwaliteitsdoelstellingen nastreef en ik ook wou dat de MAGDA-infrastructuur er eerst was. Het is de bedoeling deze site toegankelijk te maken via de portaalsite www.vlaanderen.be. De structuur is klaar. Ik hoop dit in de zomer helemaal te kunnen lanceren, zonder dat ik de illusie heb dat die site alle formulieren van de Vlaamse overheid zal bevatten. Ik zal die nog niet allemaal binnen hebben.

De inzameling is dus gaande. Momenteel hebben we 250 formulieren. Daartoe hebben we enerzijds de contactpersonen reguleringsmanagement aangespro-

ken. Anderzijds heeft mijn administratie zelf actief bekeken wat er her en der al op internet staat. Sommige formulieren staan al on line. Die hebben we zelf verzameld.

Tegelijkertijd is de cel bezig met het schoonmaken ervan. Er wordt gekeken of formulieren totaal overbodig zijn of moeten worden aangepast om ze verenigbaar te maken met bepaalde sjablonen. Dit gebeurt in een samenwerkingsverband tussen de Kenniscel Wetsmatiging, de cel Taaladvies en CORVE. Het belangrijkste probleem dat die mensen toe nu toe hebben ontmoet, is de inhoudelijke band tussen de regelgeving en het formulier. Soms wordt het model van formulier immers voorgeschreven in decreten, of is dit gepubliceerd in een bijlage. Mochten we die band doorknippen, dan stemt dat niet meer overeen met wat de decreetgever heeft gewild. Dat moet ik dus nog oplossen.

Ik heb dus geen nota voorgelegd, daar ik al die problemen heb ontmoet en we zoeken naar de meest omvattende en meest verstandige oplossing. Ik zal in mijn nota verder gaan dan het uiteenzetten van een aantal stappen en doelstellingen. We zullen ook aan de leidende ambtenaren, die nu allemaal benoemd zijn, moeten opleggen dat ze zelf actief meewerken aan die inzameling. De inzameling zoals die nu gebeurt, is immers te fragmentarisch en ongelijk. We zullen niet anders kunnen dan samenwerken met de functioneel bevoegde ministers en vooral ook met de leidende ambtenaren om te bekijken welke formulieren kunnen worden losgemaakt van de regelgeving, zodat er meer uniformiteit en een grotere kwaliteit, met een correcter taalgebruik, kan komen.

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mijnheer de minister, ik zal niet verbergen dat ik wat wanhopig word. Ik hoor dat u ambitieuzer bent geworden, maar ik weet niet of dat steeds zo gezond is. Ondertussen kunnen er geen prestaties worden getoond. De mensen worden ongeduldig. Dit werd aangekondigd. Iedereen koestert verwachtingen terzake. Ik vraag me af of het zo nuttig is de lat heel hoog te leggen en ondertussen niets naar buiten te brengen. Ik begrijp dat u dit perfect wilt doen, maar een site is altijd in beweging. Men kan ermee beginnen en eraan bouwen om uiteindelijk te komen tot een heel mooi ogende en geüniformiseerde site, met allemaal gelijkaardige formulieren. Als men met iets begint, dan kan men

er verder aan werken. Dan kunnen er ook handige tips binnenkomen en kan er stelselmatig worden bijgebouwd. Ik kan me inbeelden dat heel wat van die 250 formulieren al standaardformulieren zijn. Daarmee kunt u toch beginnen? U kunt er steeds bij zeggen dat eraan wordt gewerkt, maar nu ziet de burger niets gebeuren. Hij ziet geen evolutie. Ik blijf dus op mijn honger. Er wordt zoveel gesproken over administratieve vereenvoudiging, maar ik zie terzake niets gebeuren. Dat stelt me teleur. Op de sites van Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu staan al standaardformulieren. Het lijkt me beter ergens te beginnen en dit vervolgens uit te breiden dan te wachten tot alles compleet is.

Ik hoor nu ook dat bepaalde documenten afhankelijk zijn van de regelgeving. Als we nu ook nog eens moeten wachten tot alle decreten en regels zijn aangepast om te kunnen komen tot die formulierensite, dan zal dit waarschijnlijk niet meer tijdens deze zittingsperiode gebeuren. Dan zullen er zoveel regels moeten worden aangepast om tot die perfecte site te komen. Dat zie ik echt niet zitten.

U had het ook over MAGDA en het eenmalige opvragen van gegevens. Ik wou het eerst niet aanhalen, maar u hebt het zelf aangehaald. Ik heb gelezen dat u projecten opvraagt op die site. Hoe gaat dat in zijn werk? Vraagt u voorstellen van project van de burgers om te komen tot die eenmalige gegevensopvraging? Hoe zien de besturen dat?

Dan was er nog de link met de federale overheid. Hoe ziet u die? Ik veronderstel dat die ook moet worden gemaakt. Op de site staat dat u ook dit in één pakket zou stoppen. Graag had ik daar wat meer informatie over.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik word gelukkig niet zo snel zo wanhopig als u, mevrouw Demeulenaere. Ik word ook niet moedeloos. Begrijp me niet verkeerd: ik heb niet de ambitie om een webstek te lanceren die volledig is. Wel wil ik dat wat wordt gepubliceerd, beantwoordt aan een aantal criteria. Ik vond dat we moesten wachten op MAGDA, omdat dit systeem ervan uitgaat dat de overheid niet moet vragen wat ze al weet. Het kan niet dat er formulieren zouden worden gepubliceerd waarvan uiteindelijk blijkt dat ze tegenstrijdig zijn met het concept dat we slechts eenmaal gegevens gaan opvragen.

Ik ga niet wachten tot een aantal decreten aangepast zijn. Alleen zeg ik dat het een probleem is dat bepaalde decreten en besluiten vaak formulieren

opleggen die misschien niet in overeenstemming zullen zijn met de kwaliteitsnormen die we opleggen, en wellicht al evenmin met MAGDA, omdat bepaalde gegevens worden geëist waarover we al beschikken. Dat is dus een probleem dat ik zie wanneer het gaat over het aanpassen van formulieren. Het gaat over twee aparte zaken, die we niet mogen verwarren. De koppeling van die formulieren aan de regelgeving kan een probleem zijn in het licht van de verenigbaarheid met de door ons vooropgestelde kwaliteitsnormen. Het is echter niet mijn bedoeling dat de site volledig is alvorens ze on line komt.

Wat MAGDA betreft, is er geïnvesteerd in de infrastructuur. De hardware en de koppelingen zijn er. De koppeling met de federale overheid is er. De koppeling met de kruispuntbanken is er, zodat Vlaamse gegevens die er federaal al zijn, in de Kruispuntbank Ondernemingen, in de Kruispuntbank Sociale Zekerheid en in het Rijksregister, niet meer moeten worden opgevraagd. De projecten waarvan sprake is, zijn projecten waarvan we voorstellen dat ze mee zouden worden gefinancierd door de diverse ministers en departementen. Ik beschik over een budget ter ondersteuning van dergelijke projecten, die verbonden zijn aan één bepaald departement. Dat ondersteunen we met ons CORVE-budget.

Het opvragen van projecten gaat dus niet over ideeën geven aan burgers. Het gaat over callprojecten die uitgaan van bepaalde ministeries. Zij hebben bijvoorbeeld gegevens die in relatie staan tot wat wordt gevraagd binnen andere departementen. Daar kan een koppeling worden gemaakt. Doordat die infrastructuur er is, kunnen de gegevens horizontaal worden uitgewisseld.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Als ik het goed begrijp, moeten mensen eerst een gegevensfiche invullen. Aan de hand daarvan zal dit kunnen worden aangevuld met bijkomende formulierenaanvragen.

Wie een formulier invult, moet automatisch gegevens invullen, zoals naam, voornaam en rijksregisternummer. Dat hangt toch niet samen met die formulierensite? Anders zullen burgers die niet over een pc of internet beschikken, en een document afhalen om manueel in te vullen, daar geen gebruik van kunnen maken.

Minister Geert Bourgeois: Ik begrijp niet goed wat u bedoelt. Of het nu elektronisch of manueel gebeurt, het doel is dat mensen, bedrijven geen gegevens moeten invullen die de Vlaamse overheid al heeft. Dat is de bedoeling van MAGDA. Onlangs ben ik bij

een ondernemer geweest, die me een veelbladig formulier toonde. Hij moest het bezorgen aan een van onze departementen. In het formulier stond de juiste omschrijving van het bedrijf, de maatschappelijke zetel, enzovoort. Het eerste wat moest worden ingevuld, waren de gegevens van dat bedrijf, terwijl die er al op stonden vermeld! De bedoeling van MAGDA is om dergelijke zaken te vermijden.

Het is dus een beetje gek met een formulierensite te werken die tegenstrijdig is met het concept MAGDA. Op die formulieren moeten we niet meer vragen wat we al hebben. Als er bestaande formulieren zijn die daar niet aan beantwoorden, zou het geen goede zaak zijn ze on line ter beschikking te stellen of ze manueel te laten invullen. Voorbeelden van zaken die de overheid ter beschikking heeft, zijn de gezinssamenstelling, het rijksregisternummer enzovoort.

Ik haal MAGDA hier aan om aan te geven waarom het formulierenconcept wordt uitgesteld tot de infrastructuur ter beschikking is. Het zal niet makkelijk zijn om dat op korte termijn te doen, omdat er een aantal formulieren zijn waarin we eigenlijk overbodige gegevens vragen. Die vragen zijn echter wel in het decreet vastgebeteld.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het aanwervingsbeleid bij de Vlaamse overheid ten aanzien van allochtonen

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, het zal u niet ontgaan zijn dat het thema in verband met de diversiteit op de werkvloer erg actueel is, gelukkig ook in de privé-sector. Ik had het genoegen een seminarie bij te wonen om personeelsverantwoordelijken van bedrijven te sensibiliseren kansengroepen aan te werven om ethische maar ook om louter economische redenen. De doelstelling is de diversiteit in de samenleving ook in het bedrijfsleven te introduceren. Men heeft nogal eens de indruk dat er op dat vlak weinig beweegt. Toch zijn er zaken die net onder of net boven de waterlijn in de goede richting evolueren.

Mijnheer de minister, toevallig was er tijdens dezelfde week, meer bepaald op 14 februari, in de Vlaamse overheidssector een colloquium over Wervend Werken van Kansengroepen. We waren daar samen op aanwezig. Ik stel het trouwens op prijs dat u in de mate van het mogelijke persoonlijk aanwezig bent. Ik wens de kabinetsmedewerkers hier niet tekort mee te doen. Een minister is echter nog altijd de echte beleidsverantwoordelijke. Het is goed dat hij zelf de temperatuur komt meten om te zien waar het over gaat.

Het colloquium werd georganiseerd op initiatief van de dienst Emancipatiezaken. Met kansengroepen werden daar in de eerste plaats allochtonen, personen met een handicap en vrouwen bedoeld. Gezien het acute karakter van de thematiek, wil ik me in mijn vraag echter toespitsen op het probleem van de allochtonen.

De Vlaamse opdrachthouder voor Emancipatiezaken gaf in haar presentatie een aantal interessante beleidsaanbevelingen. Zo gaf ze twee cijfers: enerzijds was in 2005 meer dan 30 percent van de niet-EU-ingezetenen in Vlaanderen werkloos en anderzijds heeft 0,47 percent van de ambtenaren bij de Vlaamse overheid niet de Belgische nationaliteit. Ik besef dat de twee categorieën niet helemaal dezelfde zijn. Toch geeft dit aan welke kloof er bestaat. Zelfs het kleinste kind ziet dat er een ongeoorloofde spanning is tussen beide.

De opdrachthouder gaf ook een aantal beleidsaanbevelingen. Ze gaf aan dat er een probleem was met de verbale factor van selectietests bij allochtone kandidaten. Ze stelde voor om die in bepaalde gevallen aan te passen, niet door de examens makkelijker te maken, maar wel door ze anders op te stellen, door de selectietests neutraler te maken. Als er enkel wordt gekeken naar de scores voor verbale tests, doen allochtone kandidaten het soms minder goed. Als daar dieper op wordt ingegaan, blijkt dat ze op bepaalde onderdelen wel even goed scoren als autochtone kandidaten en op andere veel minder. Misschien moeten we die tests cultuurneutraler maken, zelfs al denken we dat de tests voor iedereen dezelfde zijn. Dat is natuurlijk gemakkelijker gezegd dan gedaan.

Er werd ook gepleit om af te stappen van de zogenaamde 'diplomitis'. Zoals u weet, wordt de waarde van een diploma in België, en nog meer in Vlaanderen, bijzonder hoog aangeschreven. Soms is de ver-

houding met de realiteit volledig zoek. Het voorstel was om meer functiegericht te werven, bijvoorbeeld aan de hand van de elders verworven competenties.

Een ander voorstel hield verband met het streefcijferbeleid, dat we allemaal kennen. Bij gelijke kwalificatie zou er dan voorrang worden verleend aan de doelgroep. Enkele weken geleden hebben we daarover trouwens gedebatteerd naar aanleiding van het plan van minister Vandenbroucke.

Wat me wel heeft verrast, was dat er blijkbaar moet worden gewerkt aan het imago van de Vlaamse overheid. Momenteel schijnt ze niet erg in trek te zijn bij de allochtonen. Het water lijkt nogal diep te zijn. Waaraan dat te wijten is, daar kunnen we waarschijnlijk uren over discussiëren.

De overheid zou ook betere informatie moeten verschaffen over de nationaliteitsvereiste. Er bestaat nogal wat verwarring over de verschillende vereisten voor statutaire, contractuele en gezagsfuncties. Ik ga daar niet dieper op in omdat dit niet de kern van de zaak is.

Ze stelde ook voor om jobs anders en proactief bekend te maken. In een niet zo ver verleden ronselde Ford Genk in de streek. Er werd niet gewacht tot de vacatures binnenkwamen. Men ging jobs aanbieden op plaatsen waar allochtonen zich ophielden. Dat gebeurde niet zonder succes. Vraag en aanbod kwamen daar met elkaar in aanraking.

Het probleem van het anoniem solliciteren kwam ook even aan bod. Uit de voorstellen van de dienst Emancipatiezaken bleek wel dat dit geen aangewezen methode is. De mogelijkheid maakte echter wel deel uit van het totale pakket van voorstellen.

Mijnheer de minister, de aanbevelingen kwamen niet zo maar uit de lucht gevallen. Ze waren het resultaat van een gedegen doorlichting. Waarschijnlijk hebt u de brochure ook gekregen en ze ook al kunnen doornemen. De ideeën die ik hier heb aangehaald, worden daarin uitvoeriger toegelicht en uitgewerkt.

Ik heb niet het volledige colloquium kunnen volgen. Ik weet dus niet welke posities uw kabinetschef tijdens het panelgesprek heeft ingenomen. Ik vind het echter nuttig ook hier van gedachten te wisselen over het onderwerp, al was het maar om zekerheid te krijgen over het statuut van dit rapport. Hoe staat u tegenover de aanbevelingen? Werd er vooraf over-

leg gepleegd met uw diensten? Welke voorstellen acht u onmiddellijk uitvoerbaar? Welke niet en waarom niet? Hebt u zelf nog andere voorstellen in dit verband?

Zelf ben ik van oordeel dat een aantal van deze voorstellen meer dan nuttig kunnen zijn en verder bediscussieerd kunnen worden. Evengoed vind ik dat ze binnen afzienbare tijd geheel of gedeeltelijk operationeel moeten worden. Een correcte afspiegeling van de diversiteit in de samenleving in de samenstelling van het Vlaamse ambtenarenkorps is immers wenselijk, onder meer op ethische en legitimiteitsgronden.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Gatz, ook ik apprecieer ten zeerste dat u aanwezig was op het colloquium. Het is belangrijk dat parlementsleden op het terrein in discussie treden om te zien wat daar leeft. Ik wil onderstrepen dat uw bekommernis over voldoende diversiteit op de werkvloer bij de Vlaamse overheid aansluit bij mijn beleidsdoelstellingen. Ik verwijs naar de beleidsnota Bestuurszaken 2004-2009 en de beleidsbrief 2005-2006. De Vlaamse overheid heeft zich als doel gesteld een afspiegeling van de Vlaamse samenleving te vormen. Ik neem in mijn beleid dan ook diverse maatregelen om de positie van de ondervertegenwoordigde groepen te verbeteren.

Wat het door u vermelde tewerkstellingspercentage van 0,47 percent met een niet-Belgische nationaliteit betreft, merk ik evenwel op dat er een probleem is inzake de definitie van het begrip 'allochtoon'. Onze definitie valt niet samen met het criterium nationaliteit. Een persoon van allochtone afkomst wordt gedefinieerd als een 'persoon met een nationaliteit van een land buiten de Europese Unie of persoon van wie minstens één ouder of twee grootouders een nationaliteit hebben van een land buiten de Europese Unie'. Ik kom daar straks nog op terug.

Wat de verbale factor bij selectietests betreft, ben ik samen met u van mening dat de taalvereisten afgestemd moeten zijn op het concrete niveau en de concrete inhoud van een job. Ik voeg daar wel aan toe dat ik niet wil afstappen van het principe dat het Nederlands de bestuurstaal is in Vlaanderen. Het moet dat ook blijven. Ik maak daarbij geen onderscheid tussen allochtonen en autochtonen. Ik heb daarover trouwens een zeer interessant gesprek gehad met vertegenwoordigers van de SERV en van de allochtonen. De heer Marzo van het Forum Etnisch-

Culturele Minderheden, de heer Chakkar van de Federatie van Marokkaanse Verenigingen en de heer Belkiran van de Unie van Turkse Verenigingen waren het met me eens dat er niet mocht worden getornd aan de kennis van het Nederlands om te functioneren binnen de Vlaamse overheid, om te kunnen omgaan met de collega's of met de klant.

We stellen vast dat bij tests de kennisvereisten van het Nederlands niet overeenstemmen met de vereisten voor de functie waarvoor men aanwerft. Voor een D-functie is er bij de overheid geen diploma vereist. Het gaat dan om ambtenaren Leefmilieu, voor het onderhoud, enzovoort. Kandidaten moeten natuurlijk getest worden op de kennis van het materiaal. Die kennis is echter verschillend als de kennis bij iemand die instaat voor het onthaal. Vaak geeft dat problemen. Ik verwijs naar de mislukking in Antwerpen bij het aanwerven van ongeschoolde arbeiders. Heel wat allochtone en autochtone kandidaten raakten niet door de test.

We moeten er op toezien dat de taalvereiste is afgestemd op het soort functie waarvoor we aanwerven. Het is niet zinvol aan mensen die willen werken in een poetsdienst te vragen Nederlandse spreuken aan te vullen. Ik zeg niet dat dit gebeurt. Dit soort proeven zou echter niet beantwoorden aan de concrete inhoud van de job.

Ik heb aan de opdrachthouder voor Emancipatiezaken gevraagd om testen daadwerkelijk op 'moeilijke taal' te onderzoeken. Ik herhaal echter dat ik er ook over zal waken dat de Vlaamse ambtenaren voldoende kennis hebben van de Nederlandse taal voor de functie waarvoor zij worden aangesteld. De vertegenwoordigers waar ik het daarnet over had, waren het daarmee volledig eens. Ik was verheugd dat er geen onrealistische vragen werden gesteld. Ik weet ook wel dat mensen op de werkvloer meer kennis verwerven. Dat geldt ook voor de taal. Toch moeten we vertrekken van de essentiële vereisten.

In deze context kan ik ook verwijzen naar de resultaten van het onderzoeksproject 'Psychologische testen en de effecten op instroom van kansengroepen in het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en in de Vlaamse privé-bedrijven', waaruit onder meer blijkt dat mensen minder 'testslim' kunnen zijn. Kandidaat A kan bijvoorbeeld even verstandig zijn als kandidaat B en toch minder 'testslim' zijn omdat hij niet vertrouwd is met dat soort tests. Iemand die voor een D-functie solliciteert, moet bijvoorbeeld geen diploma kunnen voorleggen. Het kan zijn dat hij nog nooit aan dat soort tests heeft deelgenomen en dus

start met een handicap. Dat geldt zowel voor autochtone als voor allochtone Vlamingen.

Om kandidaten de kans te geven zich voor te bereiden op de test, kan bijvoorbeeld vooraf uitleg worden gegeven over een mogelijke antwoordstrategie bij het oplossen van meerkeuzevragen, door oefenopgaven aan te bieden, door uit te leggen hoe de definitieve testcores worden berekend, enzovoort. Ik heb aan minister Vandenbroucke gevraagd te onderzoeken of terzake een opdracht is weggelegd voor de diensten van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. De dienst staat in voor opleidingen, bijscholingen, het aanleren van nieuwe vaardigheden. Ze zou ook proefexamens kunnen inrichten zodat mensen leren hoe ze testen moeten afleggen. Minister Vandenbroucke heeft me hierop nog geen antwoord gegeven.

Mijnheer Gatz, u vroeg me ook wat mijn houding was tegenover de invoering van elders verworven competenties voor de eigen personeelsleden. Er zijn argumenten pro en contra. De privé-sector speelt daar al op in. Er zijn heel wat voorbeelden van mensen die opklimmen tot zeer hoge functies zonder dat ze een universitair diploma hebben gehaald. Voor categorie D is geen diploma vereist. Voor bevorderingen is er ook geen basisdiploma nodig. Ik ken mensen met een diploma humaniora, die gaandeweg zijn opgeklommen tot de hoogste of de op een na hoogste job van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Via de beleidsdomeinen Onderwijs en Werkgelegenheid wordt dit concept volop geconcretiseerd. Het thema zal ook aan bod komen in het intersectoraal akkoord. Voor bevordering en instroom op niveau D is er geen probleem. We kunnen ons afvragen of er geen regelgeving moet worden gemaakt voor buitenlandse diploma's. Er is wel nog een juridisch probleem, met name het federale 'Algemene Principes Koninklijk Besluit', dat de strikte diplomavereisten oplegt aan de Vlaamse overheid. Het is niet compatibel met het beleid betreffende elders verworven competenties. Mijn stelling is dat die bevoegdheid moet worden overgeheveld naar de gewesten. Ik heb dat ook aangegeven in mijn beleidsnota. Op die manier kan een eigen dynamisch beleid worden gevoerd. Op dit moment komt daar geen beweging in. Ik zal niet de eerste zijn die op dit vlak pleit voor homogene bevoegdheden.

Uit het onderzoek is gebleken dat er een imago-probleem is bij de kansengroepen. Het is belangrijk te weten hoe mensen uit de kansengroepen de Vlaamse

overheid percipiëren en daarmee rekening te houden. De vraag is of we in onze campagnes de diversiteit die in de samenleving aanwezig is, voldoende zichtbaar maken, er voldoende rekening mee houden en of we ze voldoende aanspreken. Uw vraag gaat over allochtonen. Hetzelfde kan echter worden gezegd over mensen met een handicap. Ook zij willen niet worden opgevoerd als slachtoffers. Ze willen deelnemen aan het maatschappelijke leven. Ik verwijs naar de prachtige advertentie met de zwemmer die maar één been had. De aandacht werd op een heel originele manier getrokken. De mensen met een handicap stellen echter dat ze willen functioneren in de samenleving. Aan de VRT wordt gevraagd mensen kansen te geven, ook in bijvoorbeeld een quiz.

Ik zal advies inwinnen bij de informatieambtenaar over het voeren van specifieke communicatie-initiatieven voor allochtonen om hun perceptie van de Vlaamse overheid te verbeteren. Als blijkt dat er bij allochtonen een negatief beeld bestaat over hun Vlaamse overheid, dan is er een probleem. We moeten dan zoeken naar oplossingen.

Wat de informatie over de nationaliteitsvereisten betreft, is het inderdaad belangrijk dat bij alle wervingen duidelijk wordt vermeld welke nationaliteitsvereisten gelden. Ik zal nagaan of dit in voldoende mate gebeurt. Ik heb wervingsadvertenties van Selor gezien waar de nationaliteitsvereiste wordt vermeld. Er wordt ook aangegeven wanneer die niet wordt gevraagd. Zoals u weet, is er voor de contractuele functies geen nationaliteitsvereiste. Voor de statutaire functies is wel het EU-burgerschap vereist. Wellicht wordt niet voldoende duidelijk gemaakt dat niet voor alle functies een nationaliteitsvereiste geldt. Misschien moet dat in de advertentie duidelijker worden aangegeven.

Wat de zoek- en wervingskanalen betreft, zijn er al een aantal acties. De dienst Emancipatiezaken start in de eerste helft van 2006 een proefproject bij een drietal personeelsdiensten binnen de Vlaamse overheid. In dit proefproject zal de dienst Emancipatiezaken deze personeelsdiensten begeleiden bij het wervings- en selectieproces met het oog op een verhoogde instroom van personen van allochtone afkomst en personen met een arbeidshandicap. Er zijn onderhandelingen gaande met de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling om systematisch alle vacatures bij de Vlaamse overheid aan de VDAB door te geven én om voor alle of een deel van deze

vacatures expliciet op zoek te gaan naar kandidaten bij de kansengroepen. Ik zal de nodige inspanningen doen om deze optie in duurzame engagementen om te zetten. Ik zal daarvoor nauw overleg plegen met de dienst Emancipatiezaken, met de VDAB én met de minister van Werk, de heer Vandenbroucke.

Ik heb begrepen dat de doelgroepen daar ook actief aan willen meewerken. Ik heb de stand van zaken gegeven in verband met de stages en de startbanen. Misschien kunnen die groepen zelf binnen de eigen groep mensen ertoe aanzetten te solliciteren als er een vacature is. Vaak is er een drempel om dat te doen.

Wat het anoniem solliciteren betreft, ben ik van oordeel dat geen verdere ‘anonimisering’ in de wervings- en selectieprocedures van de Vlaamse overheid moet worden doorgevoerd. Bij examens voor statutaire functies zijn de schriftelijke tests al volledig anoniem. Bij contractuelen is dat niet het geval. Ik wil juist aan de leidend ambtenaren de opdracht geven om bij gelijke beoordeling mensen uit de kansengroepen voorrang te geven. Mocht er een indicatie zijn dat er bij ons wordt gediscrimineerd of dat er mensen worden uitgesloten, dan zitten we met een probleem. Ik heb echter nog geen enkele klacht ontvangen. Er wordt trouwens gewerkt met streefcijfers. De leidende ambtenaren moeten daar actief op inspelen. Het zou in tegenspraak zijn met ons beleid als de streefcijfers voor de kansengroepen voor de verschillende functies niet worden gehaald. Ik heb de indruk dat het beter is op die manier te werken. Mochten er niettemin verborgen discriminaties worden vastgesteld, dan zullen we daar natuurlijk tegen optreden.

We moeten komen tot een registratie van die mensen. Dat is echter een probleem. De werkgroep van leidende ambtenaren heeft een bijkomend advies gevraagd aan de Privacycommissie. Ik heb in het begin de definitie gegeven die we hanteren als we het hebben over allochtonen. Ik zie niet wat het probleem is bij een vrijwillige registratie, vooral omdat het gaat om een hogere arbeidsparticipatie, het verhogen van kansen bij bevordering.

Men zegt me dat er problemen met de privacy zouden kunnen zijn. Persoonlijk ben ik van mening dat we daar overheen moeten stappen. We kunnen zo tot in het oneindige doorgaan. Het gaat echter om een vrijwillige registratie. Niemand wordt verplicht te zeggen dat hij afstamt van twee grootouders van buiten de EU. Bovendien is het de bedoeling positieve maatre-

gelen te treffen door bij gelijke beoordeling voorrang te verlenen aan de onderbedeelde kansengroepen. We kunnen zorgen voor sluitende waarborgen.

Als we resultaten willen halen, moeten we gegevens hebben. Op de identiteitskaart staat niet of iemand van allochtone afkomst is. Ik hoop dat men de eventuele principiële problemen terzijde schuift. Als dat niet gebeurt, is er een probleem, waarvoor ik niet direct een oplossing zie. Ik heb er vertrouwen in dat we daaruit zullen geraken.

Een globaal streefcijfer voor de aanwezigheid van personen van allochtone afkomst binnen het personeelsbestand van de Vlaamse overheid wordt ten laatste in juni 2006 verwacht. De dienst Emancipatiezaken heeft de opdracht gekregen om hiervoor een voorstel uit te werken, dat uitgaat van de definitie van personen van allochtone afkomst, die binnen de Vlaamse overheid wordt gehanteerd. Na advies van de dienst Emancipatiezaken zal ik een voorstel doen aan de Vlaamse Regering.

In dit verband wijs ik erop dat mijn collega's van de Vlaamse Regering en ik in elke beheersovereenkomst concrete streefcijfers zullen opnemen over de instroom van personen met een arbeidshandicap, allochtonen en de doorstroming van vrouwen in het managementniveau. Het opnemen van streefcijfers in de beheersovereenkomsten sluit aan bij de bepalingen in het raamstatuut, dat in januari werd goedgekeurd. Daarin staat dat zolang de doelgroepgebonden streefcijfers niet worden gehaald, bij gelijkwaardigheid van kandidaten voor een functie bij de Vlaamse overheid voorrang wordt gegeven aan de kandidaat uit de ondervertegenwoordigde groep. Deze 'voorkeurregeling' zal zeer binnenkort worden geoperationaliseerd voor vrouwen in topfuncties, met name bij de externe vacantverklaring van de functies van leidend ambtenaar en algemeen directeur.

Specifiek wat allochtonen betreft, zal de dienst Emancipatiezaken in de loop van 2006 informatieve gesprekken organiseren met allochtonen die al binnen onze organisatie werken. De bedoeling is de aanwezige personeelsleden van allochtone afkomst beter te leren kennen en de dienst Emancipatiezaken meer bekendheid te geven bij deze personeelsleden; de allochtone personeelsleden feedback te vragen over personeel en organisatiethema's die hen als kansengroep aanbelangen; individuele ervaringen en eventuele knelpunten van allochtone personeelsleden op te tekenen die zij in hun carrière bij de Vlaamse

overheid tegenkomen, om na te gaan of we daaruit lessen moeten trekken en er moet worden beslist tot bepaalde acties over te gaan.

Wat de startbanen betreft, heeft de Vlaamse Regering er, zoals u weet, van in het begin voor gekozen specifieke inspanningen te doen voor de groepen die het laagst scoren op het gebied van de werkgelegenheidsgraad, namelijk kortgeschoolden, personen van allochtone afkomst en personen met een arbeidshandicap. In de loop van 2005 stelde de Vlaamse overheid 530 starters tewerk. Daarvan zijn er 190 personen van allochtone afkomst, 85 kortgeschoolden en 29 personen met een arbeidshandicap. Tot op heden werd het budget voor startbanen verdeeld op basis van projectvoorstellen voor de invulling van startbanen. Afgestemd op de nieuwe organisatiestructuur van Beter Bestuurlijk Beleid wordt een nieuw budgetverdelingsstelsel uitgewerkt, waarmee vanaf het budgetjaar 2006 van start zal worden gegaan. We werken daar nu met voorlopige kredieten. Ik zal alle leidende ambtenaren oproepen hun budgetten voor 2006 voor de startbanen maximaal te benutten om personen uit de kansengroepen aan te trekken. Op termijn zou ik entiteiten die op dit vlak een goede prestatie neerzetten, willen belonen. Ik zal de opdracht geven een instrument uit te werken dat een beoordeling terzake mogelijk maakt.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerige antwoord. Het was er me ook om te doen vast te stellen hoe u de voorstellen van de emancipatieambtenaar hebt opgevat. Ik vreesde dat het ging om een goedbedoeld rapport, dat echter nog niet aansloot bij uw algemene beleid. Dat is echter niet het geval. De meeste voorstellen zijn wel degelijk al gevolgd, of worden dat, of ze zijn uitbesteed voor verder onderzoek. U had het over een algemeen streefcijfer voor de periode tot juni 2006. We mogen er dus van uitgaan dat de meeste van deze voorstellen vanaf het najaar operationeel kunnen worden. Dat mag men een realistische en redelijke timing noemen.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: Mijnheer de minister, ik heb aandachtig geluisterd naar uw antwoord.

Wij hebben geen enkel probleem met allochtonen in de Vlaamse administratie: laat men ons terzake

geen woorden in de mond leggen. Wel heb ik een probleem met de diversiteit als beleidsdoelstelling, in die zin dat de personeelssamenstelling een afspiegeling zou moeten zijn van de samenleving. Dan moet men immers steeds instrumenten hanteren die onvermijdelijk leiden tot wat men eufemistisch positieve actie noemt, maar eigenlijk positieve discriminatie is. Discriminatie is altijd positief voor degene die wordt bevoordeeld en negatief voor wie uit de boot valt. Het is maar hoe men het bekijkt.

Ik hoor dat u het hebt over streefcijfers. Eigenlijk is dat hetzelfde als quota, neem ik aan. Dan zou ik graag vernemen welke percentages worden gehanteerd. Ik heb ook begrepen dat het begrip 'allochtoon' vrij diffuus is. Het loopt niet gelijk met nationaliteit. Als ik het goed heb gehoord, volstaat het dat één van de grootouders een niet-EU-nationaliteit heeft. U hebt zelf al aangegeven dat terzake veel problemen zouden kunnen rijzen. Niet iedereen kan zomaar worden verplicht dat op te geven bij een sollicitatie. Hoe zal daar precies mee worden omgegaan? Wanneer het immers bijvoorbeeld gaat over cijfers inzake bewoners van sociale woningen, dan kunnen die criteria niet worden gehanteerd, en in dit geval dan weer wel. Ik vind dat vrij problematisch.

Het is natuurlijk zeer goed dat de bestuurstaal hoe dan ook het Nederlands blijft. Dat lijkt me meer dan logisch. U bent echter ingegaan op de bijzondere taalvereisten en op examens die speciaal gericht zijn op het vakjargon gangbaar voor specifieke functies. Betekent dit dat de notie van meer algemene examens wordt verlaten en men zich echt op dat vakjargon zal gaan richten? Dat zou kunnen worden geïnterpreteerd als een afzwakking van de examens. Ik denk dat vooral de competentie belangrijk is. U hebt dat terecht aangehaald. Het is inderdaad ook zo dat een defederalisering van die diplomavooraarden een prioriteit moet zijn. Alleen denk ik dat die defederalisering dan geen afzwakking van die voorwaarden mag inhouden.

Terecht is hier opgemerkt dat voor statutairen grondwettelijk is vastgelegd dat zij EU-ingezetene moeten zijn. Die nationaliteitsvereiste geldt niet voor contractuelen. Betekent dat dat men in de toekomst meer contractuelen zal aanwerven?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Gatz, u hebt gelijk. Dat is een realistische timing. Als we het

streefcijfer halen waar ik de emancipatieambtenaar opdracht voor heb gegeven, komen we tot een vrij sluitend geheel van maatregelen. Dat is natuurlijk niet statisch, niet af. We voeren nog gesprekken allerhande, misschien leiden die nog tot nieuwe conclusies. We zullen het beleid hier en daar wellicht nog moeten bijstellen. Het beleid is nooit af.

Mijnheer Van Dijk, ik ben het niet eens met u. Wij willen een beleid voeren waarmee de overheids-tewerkstelling een afspiegeling van de samenleving inhoudt. Ik vind dat een goed beleid. Dat heeft niets te maken met positieve discriminatie. Ik noteer dat u daarover een afwijkend standpunt hebt. Dit stemt trouwens overeen met de internationale definities van de hoogste gerechtelijke instanties betreffende het beleid om achtergestelde groepen gelijk te schakelen. Het is niet discriminerend, niet favoriserend om als overheid achtergestelde groepen bij de samenleving te betrekken. Dat is een inclusief beleid. Het is nodig op bepaalde tijden, in bepaalde omstandigheden en ten aanzien van bepaalde groepen. Dat is nodig geweest ten aanzien van vrouwen in het algemeen, en dat is nu nog nodig ten aanzien van vrouwen in de leidinggevendende functies in de overheidsadministratie. Dat is nodig ten aanzien van allochtonen, mensen met een handicap en andere doelgroepen. U lacht daarmee, dat mag, maar dat is een inhaaloperatie. Dat spoort wellicht niet met uw visie. Goed, we hebben het recht om daarover van mening te verschillen. U hebt het recht om de visie van de regering niet te volgen.

Aan de definitie van allochtonen is niets diffuus. Ze is vrij helder. Ik wil nog eens beklemtonen dat ik aan de taalwetgeving en -vereisten niets, geen jota wil veranderen. Dat moet heel duidelijk zijn. Of er iets gaat wijzigen aan de examens en de examenvragen, dat weet ik nog niet. Daarover heb ik een onderzoek besteld. Ik weet niet of onze examens te moeilijk zijn. Ik hoor alleen dat er klachten zijn.

Ik zie twee aspecten die een grote rol spelen: de testvaardigheid en de taalkennis. We mogen alleszins geen vereisten stellen die helemaal niet beantwoorden aan de functie. Ik heb in mijn hoedanigheid van lokaal mandataris al dikwijls als observator juris wervingen en sollicitaties gevolgd. Ik ken het soort proeven dat wordt opgelegd voor bijvoorbeeld een baan in een poetsdienst. De voornaamste vragen waren erg concreet gericht: hoe gaat u in die en die omstandigheden te werk, hoe gaat u dat product gebruiken, welk product gaat u in die situatie gebruiken, en dergelijke meer? Uiteraard moeten ook die

kandidaten kunnen communiceren, maar dat merkt men wel bij de mondelinge proef. Ik vind het helemaal niet nodig om van deze kandidaten te eisen dat ze in vlekkeloos Nederlands een opstel of een samenvatting maken. De proeven moeten aangepast zijn aan de jobinhoud. Ik heb niet gezegd dat dat niet het geval is. Ik wacht de resultaten van het onderzoek af. Misschien doen er verhalen de ronde die niet kloppen. Ik heb gevraagd aan de emancipatieambtenaar om bij Selor na te gaan hoe de testen in elkaar zitten. Dat heeft niets te maken met kandidaten van allochtone afkomst. Als ik zie wat er in Antwerpen gebeurd is, dan is dit een heel groot probleem voor een heel groot deel van de bevolking. De stad wil vrij massaal mensen aanwerven op niveau D. Het slagingspercentage lag heel erg laag.

Dan is er het aspect testvaardigheid. Mensen die deelnemen aan examens zouden op een of andere manier moeten worden voorbereid op het afleggen van dit soort test. Voor ons lijken die examens misschien vanzelfsprekend, maar dat geldt niet voor iedereen. Niet iedereen heeft universiteit gevolgd en multiple-choicetests gemaakt. Ik kan me indenken dat dat op zich al een drempel vormt, zowel voor autochtonen als allochtonen. Bijgevolg worden de eigenlijke kwaliteiten van deze groep niet getest. Zij beheersen het aspect testvaardigheid onvoldoende. Ik wens een beleid te voeren dat hiertegen ingaat. De hele Vlaamse Regering staat daar achter.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
